

שָׁבָהּ, וְכָל שָׁכֵן שֵׁר שְׁלָהֶם. עַל פֶּן כְּתִיב, הָבָה נִתְחַכְמָה לוֹ.

רַבִּי יוֹחָנָן אָמַר, הֲרֵבָה עֲבוּדָה זָרָה הָיוּ בְּמִצְרַיִם, וְנִילֹוס אֱלוֹהֵי (דף י"ח ע"ב) שְׁלָהֶם הָיָה, וּבְכֻלָּל אֱלֹהֵיהֶם הָיָה הוּא, וּבְכוּלָּם עָשָׂה ה' שְׁפָטִים. אָמַר רַבִּי אֲבָא, הָא דִּר' יוֹחָנָן דִּיִּיקָא, וּפְשִׁיטָא, מִשּׁוּם דְּאֱלֹהֵיהֶם נִלְקִים בַּתְּחִלָּה, וְאַחַר כֵּן הָאוּמָה, וְכֵן נִילֹוס נִלְקָה בַּתְּחִלָּה, וְהַעֲצִים וְהָאֲבָנִים, הֵדָא הוּא דְכְתִיב, (שְׁמוֹת ז') וַיְהִי הַדָּם בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם וּבַעֲצִים וּבְאֲבָנִים, שֶׁהָיוּ לָהֶם אֱלֹהוֹת מִמֶּשׁ. וְאָמַר רַבִּי יִצְחָק, עַל צְבֵא הַמָּרוֹם בְּמָרוֹם כְּתִיב, וְנִילֹוס לֹא הָיָה בְּמָרוֹם. אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן, רוּב מֵימֵי כְּדוּגְמָתָן בְּמָרוֹם. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, שֵׁר שְׁלָהֶם נִלְקָה בַּתְּחִלָּה, וְאַחַר כֵּן שָׂאֵר אֱלֹהֵיהֶם.

רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּרַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר, לְקוֹת אוּמָה שֶׁל מִצְרַיִם מִמֶּשׁ, לֹא הָיָה אֱלֹא בֵּינָם, דְּכְתִיב, (שְׁמוֹת י"ד) לֹא נִשְׂאֵר בָּהֶם עַד אֶחָד. וְקוֹדֵם זֶה, נַעֲשֶׂה שְׁפָטִים בְּאֱלֹהֵיהֶם. וְעַל דָּא כְּתִיב, הָבָה נִתְחַכְמָה לוֹ פֶּן יִרְבֶּה וְהָיָה כִּי תִקְרָאנָה. וְנִתְנַבְּאוּ עַל הָעֵתִיד, כִּפִּי מֶה שְׁאִירַע לָהֶם. וְנוֹסֶף גַּם הוּא עַל שׁוֹנְאֵינוּ, נִבְּאוּ עַל מַחֲנוֹת עֲלִיוֹנִים, שֶׁיְהִיוּ שְׁרוּיִים בְּתוֹכָם. וְנִלְחָם בָּנוּ, נִבְּאוּ עַל מֶה דְּכְתִיב, (שְׁמוֹת י"ד) ה' יִלְחָם לָכֶם וְגו'. וְעַלָּה מִן הָאֶרֶץ, כִּמָּה דָּאֵת

אָמַר (שְׁמוֹת י"ד) וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יוֹצְאִים בְּיַד רָמָה.

(שְׁמוֹת ב') וַיִּלְךָ אִישׁ מִבֵּית לְוִי וַיִּקַּח אֶת בַּת לְוִי. רַבִּי אֶלְעָזָר

פָּתַח, (שִׁיר הַשִּׁירִים א') שִׁיר הַשִּׁירִים אֲשֶׁר לְשִׁלְמֹה. תָּנָא,

כְּשֶׁבְרָא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת עוֹלָמוֹ, עָלָה בְּחַפְזָא לְפָנָיו,

וּבְרָא אֶת הַשָּׁמַיִם בְּיַמֵּינוֹ וְהָאָרֶץ בְּשִׁמְאָלוֹ, וְעָלָה בְּחַפְזָא

לְפָנָיו, לְנֶהוּג הַיּוֹם וְהַלֵּילָה. וּבְרָא הַמַּלְאָכִים הַמְּמוֹנִים

בְּחֶסֶדוֹ, בַּיּוֹם. (נ"א לומר שִׁירָה בַּיּוֹם וְזֶמַן הַחֶסֶד) וּבְרָא הַמַּלְאָכִים

הַמְּמוֹנִים לומר שִׁירָה בַּלַּיְלָה. הֵדָא הוּא דְכִתְיִב, (תהלים מ"ב)

יוֹמָם יִצְוֶה יי' חֶסֶדוֹ וּבַלַּיְלָה שִׁירָה עַמִּי. אֵלֹהֵי מִיָּמִין, וְאֵלֹהֵי

מִשְׁמָאל, אֵלֹהֵי מִקְּשִׁיבִים שִׁירַת הַיּוֹם, שִׁירַתְּם שֶׁל יִשְׂרָאֵל

קָדוֹשׁ. רַבִּי יִצְחָק אָמַר, אוֹתָם שְׁאוֹמְרִים שִׁירָה בַּלַּיְלָה,

מִקְּשִׁיבִים שִׁירַתְּם שֶׁל יִשְׂרָאֵל בַּיּוֹם, הֵדָא הוּא דְכִתְיִב,

(שִׁיר הַשִּׁירִים ח') חֲבָרִים מִקְּשִׁיבִים לְקוֹלְךָ.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, פֶּת אַחַת, כְּלוּלָה מִשְׁלֹשׁ כְּתוּבֹת,

אוֹמְרַת שִׁירָה בַּלַּיְלָה. הֵדָא הוּא דְכִתְיִב, (משלי ל"א)

וּתְקַם בְּעוֹד לַיְלָה וּתְתֵן טָרֶף לְבֵיתָהּ.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, עֲשֶׂרָה דְבָרִים נִבְרְאוּ בַּיּוֹם רֵאשׁוֹן,

מֵהֶם מִדַּת לַיְלָה, וּמֵהֶם מִדַּת יוֹם, וְעַל מִדַּת לַיְלָה

כְּתִיב, וּתְקַם בְּעוֹד לַיְלָה וּתְתֵן טָרֶף לְבֵיתָהּ. כִּמָּה דָּאֵת

אָמַר, (איוב ט"ז) אִפּוּ טָרֶף. וּכְתִיב, (מיכה ה') וְטָרֶף וְאִין מִצִּיל.

וְחָק לְנַעֲרוֹתֶיהָ, כִּמָּה דָּאֵת אָמַר (שְׁמוֹת ט"ו) חָק וּמִשְׁפָּט.

(תהלים קמ"ז) חֲקִיו וּמִשְׁפָּטָיו. (תהלים פ"א) כִּי חֶק לְיִשְׂרָאֵל הוּא
 מִשְׁפָּט וגו'. מִכָּאן שְׁמֵדַת הַדִּין שׁוֹלֶטֶת בְּלִילָה.
 וְתִנָּא, אֵלֹהֵי הָאוֹמְרִים שִׁירָה בְּלִילָה, אֵלֹהֵי הֵם שָׂרִים עַל
 כָּל בְּעָלֵי שִׁיר. וּכְשִׁפּוֹתֶחֱיָן הַחַיִּים שִׁירָה,
 מוֹסִיפִים הָעֲלִיּוֹנִים כַּח, לְדַעַת וּלְהַכִּיר וּלְהַשִּׁיג מֵה שֶׁלֹּא
 הַשִּׁיגוּ. שָׁמַיִם וָאָרֶץ, מוֹסִיפִין כַּח בְּהַאי שִׁירָה.
 אָמַר רַבִּי נְחֻמִּיָּה, אֲשֶׁרֵי הַזּוֹכָה לְדַעַת בְּאוֹתוֹ שִׁיר,
 דְּתִנָּיא הַזּוֹכָה בְּאוֹתוֹ שִׁיר, יִדַּע בְּעֲנִינֵי הַתּוֹרָה
 וְהַחֲכָמָה, וַיֵּאָזִין וַיַּחְקֹר וַיּוֹסִיף כַּח וּגְבוּרָה בְּמַה שֶׁהָיָה,
 וּבְמַה שֶׁעָתִיד לְהֵיוֹת, וּבְזֶה זָכָה שְׁלֵמָה לְדַעַת.
 דְּתַנִּי רַבִּי שְׁמַעוֹן, דְּדוֹד עָלָיו הַשְּׁלוֹם, יִדַּע בְּזֶה, וְתִקֵּן
 שִׁירִים וְתוֹשְׁבֹתוֹת הַרְּבִיָּה, וְרִמְזוּ בָהֶם הָעֵתִידוֹת
 לְבוֹא, וְהוֹסִיף כַּח וּגְבוּרָה בְּרוּחַ הַקּוֹדֶשׁ. יִדַּע בְּעֲנִינֵי
 הַתּוֹרָה וְהַחֲכָמָה, וַאֲזִין וַחֲקֹר וְהוֹסִיף כַּח וּגְבוּרָה בְּלִשׁוֹן
 הַקּוֹדֶשׁ.

וְשְׁלֵמָה זָכָה יוֹתֵר בְּאוֹתוֹ הַשִּׁיר, וַיִּדַּע הַחֲכָמָה, וַאֲזִין
 וַחֲקֹר וְתִקֵּן מִשְׁלֵיִם הַרְּבִיָּה, וְעָשָׂה סֵפֶר מֵאוֹתוֹ
 הַשִּׁיר מִמָּשׁ, וְהֵינּוּ דְכֻתִּיב, (קהלת ב') עָשִׂיתִי לִי שָׂרִים
 וְשָׂרוֹת. כְּלוֹמַר, קָנִיתִי לִי לְדַעַת שִׁיר, מֵאוֹתָן הַשִּׁירִים
 הָעֲלִיּוֹנִים, וְאֲשֶׁר תַּחְתָּם. וְהֵינּוּ דְכֻתִּיב, שִׁיר הַשִּׁירִים,
 כְּלוֹמַר, שִׁיר, שֶׁל אוֹתָם שָׂרִים שֶׁל מַעְלָה. שִׁיר, שְׁכוּלָל

כָּל עֲנִינֵי הַתּוֹרָה וְהַחֲכָמָה, וְכַח וּגְבוּרָה, בְּמָה שֶׁהִיא,
וְעֵתִיד לְהִיּוֹת, שִׁיר הַשִּׁירִים שֶׁל מַעֲלָה מְשׁוֹרְרִים.
אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אֵלּוּ הַשָּׁרִים, עָמְדוּ, עַד שֶׁנּוֹלַד לְוִי,
אֲבָל מִשְׁנוֹלַד לְוִי וְאֵילָךְ אָמְרוּ שִׁיר. כִּיּוֹן שֶׁנּוֹלַד
מֹשֶׁה וּנְמַשַׁח אֶהָרֶן, וּנְתַקְדְּשׁוּ הַלְוִיִּם, נִשְׁלַם הַשִּׁיר,
וְעָמְדוּ עַל מִשְׁמְרוֹתָם.

וְאָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, בְּאוֹתָהּ שָׁעָה שֶׁנּוֹלַד לְוִי, פָּתְחוּ
לְמַעֲלָה וְאָמְרוּ, (שִׁיר הַשִּׁירִים ה') מִי יִתְנַךְ כְּאֵחַ לִי יוֹנֵק
שְׂדֵי אֲמִי (דף ר"ט ע"א) אֲמַצְאָךְ בַּחוּץ אֶשְׁקֶךָ גַּם לֹא יְבוֹזוּ לִי.
כִּיּוֹן שֶׁיִצְאֻ מִשְׁבֵּט לְוִי הַמְשׁוֹרְרִים שֶׁל מִטָּה, וּנְתַקְדְּשׁוּ
כּוֹלָם, וְעָמְדוּ עַל מִשְׁמְרוֹתָם, וּנְתַקְדְּשׁוּ אֱלֹהֵי לְנוֹכַח
אֱלֹהֵי, חֲבָרִים כְּאֶחָד, וְהָעוֹלָמוֹת אֶחָד, וּמֶלֶךְ אֶחָד שׁוֹכֵן
עֲלֵיהֶם, בָּא שְׁלֹמָה, וְעָשָׂה סֵפֶר מֵאוֹתוֹ שִׁיר שֶׁל אוֹתָם
שָׁרִים, וּנְסַתֵּם הַחֲכָמָה בּוֹ.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, לָמָּה נִקְרְאוּ הַשָּׁרִים שֶׁל מִטָּה לְוִיִּים,
עַל שֶׁנְּלוּיִם וְנַחֲבָרִים לְמַעֲלָה כְּאֶחָד. וְהַשּׁוֹמֵעַ,
נְלוֹה וְנִדְבֵק נִפְשׁוֹ לְמַעֲלָה. וְעַל כֵּן אָמְרָה יְלָאָה, (בראשית
כ"ט) יְלוֹה אִישִׁי אֵלַי. רַבִּי תַנְחוּם אָמַר, שֶׁכֹּפֵל נְלוֹה זָרַע
לְוִי עִם הַשְּׂכִינָה, בְּמֹשֶׁה וְאֶהָרֶן וּמְרִים, וּבְכָל זָרַעוֹ
אַחֲרָיו, וְהֵם הַנְּלוּיִם אֵל ה' לְשָׂרְתּוֹ.

תָּא חֲזִי, בְּשָׁעָה שֶׁעָמְדוּ הַמְשׁוֹרְרִים לְמַעֲלָה, לֹא עָמְדוּ

עַל מִשְׁמֵרְתֶּם, עַד שְׁנוֹלְדוּ שְׁלֹשָׁה הָאֲחִים: מֹשֶׁה, אֶהְרֹן,
וּמְרִים. תִּינַח מֹשֶׁה וְאֶהְרֹן, מְרִים לָמָּה. אָמַר רַבִּי יוֹסִי,
הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (קהלת ב') וְשָׂרוֹת. כִּמְה דְאֵת אָמַר, (שמות
ט"ו) וַתַּעַן לָהֶם מְרִים.

תַּאנָּא, בְּאוֹתָהּ שָׁעָה שְׁנוֹלְד לְוִי, נָטְלוּ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא, וּבְחָרוּ מִכָּל אָחִיו וְהוֹשִׁיבוּ בְּאֶרֶץ, וְהוֹלִיד
לְקַהֲתָ, וְקַהֲתָ הוֹלִיד לְעַמְרָם, וְהוּא הוֹלִיד לְאֶהְרֹן וּמְרִים.
פִּירְשׁ מֵאֲשֶׁתּוֹ, וְהַחֲזִירָהּ, בְּאוֹתָהּ שָׁעָה הָיוּ הַמְּשׁוֹרְרִים
שֶׁל מַעֲלָה עוֹמְדִים וּמְשׁוֹרְרִים, גָּעַר בָּהֶם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא, וְנִשְׁתַּכַּף הַשִּׁיר, עַד שֶׁנָּטָה קוֹ יְמִינוֹ, וְהוֹשִׁיט
לְעַמְרָם.

מֵאִי טַעְמָא נִקְרָא עַמְרָם. שִׁיבָא מִמֶּנּוּ עִם רָם עַל כָּל
רְמִים, וְלֹא נִזְכָּר שְׁמוֹ. מֵאִי טַעְמָא לֹא נִזְכָּר שְׁמוֹ.
רַבִּי יְהוּדָה אָמַר בְּשֵׁם רַבִּי אַבְהוֹ, מִפְּנֵי שֶׁבְּצַנְעָא הֵלֶךְ,
וּבְצַנְעָא חֲזַר לְאֲשֶׁתּוֹ, כִּדִּי שְׁלֹא יִכִּירוּ בּוֹ, הֲדָא הוּא
דְּכְתִיב וַיֵּלֶךְ אִישׁ, וְלֹא נֶאֱמַר וַיֵּלֶךְ עַמְרָם בְּפִרְהוֹסִיא.
וַיִּקַּח אֶת בֵּת לְוִי, אֵף הִיא בְּצַנְעָא חֲזָרָה, וְלֹא נִזְכָּרָה
שְׁמָהּ.

וַיֵּלֶךְ אִישׁ. רַבִּי אַבְהוֹ אָמַר, וַיֵּלֶךְ אִישׁ, זֶה גְּבַרְיָאֵל.
דְּכְתִיב, (דניאל ט') וְהָאִישׁ גְּבַרְיָאֵל. שְׁהֵלֶךְ הוּא
וְהַחֲזִירָהּ לְעַמְרָם. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, עַמְרָם מִמֶּשׁ הָיָה, וְלֹא

נִזְכָּר שְׁמוֹ, מִפְּנֵי שֶׁהַלִּיכָה זֹו לֹא הִיָּתָה מִמֶּנּוּ לְהַזְדַּיִוּג
לְאַשְׁתּוֹ, אֲלֵא מִלְמַעְלָה.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, בְּאַהֲרֹן וּמְרִים לֹא נֶאֱמַר זִיווּג אֲבוֹתָם
בַּתּוֹרָה, וּבַמִּשָּׁה פְּתִיב וַיִּקַּח אֶת בֵּת לְוִי, לְהוֹרוֹת,
שֶׁהַשְּׂכִינָה נִקְרְאת עַל שֵׁם לְוִי. וְלֹא הָיָה עֲמָרָם רְאוּי
לְהוֹלִיד לְמִשָּׁה, עַד שֶׁנִּטַּל חֶלֶק בַּשְּׂכִינָה, וְהוֹלִיד לְמִשָּׁה.
הֵדָא הוּא דְכְּתִיב, וַיִּקַּח אֶת בֵּת לְוִי. וּלְפִיכָךְ פְּתִיב, (שְׁמוֹת
ב) וַתֵּרָא אוֹתוֹ כִּי טוֹב הוּא.

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, זָכָה עֲמָרָם שֶׁיֵּצֵא מִמֶּנּוּ בֶן, שְׂזוּכָה
לְקוֹל גָּדוֹל, דְּכְתִיב, (שְׁמוֹת י"ט) וְהֵאֱלֹהִים יַעֲנֶנּוּ בְּקוֹל.
וְעֲמָרָם זָכָה לְבֵת קוֹל, דְּכְתִיב וַיִּקַּח אֶת בֵּת לְוִי. כְּלוּמַר,
בֵּת קוֹל. וּלְפִיכָךְ פְּתִיב וַיִּלְךְ. כְּלוּמַר, שֶׁהֵלֵךְ לְמַדְרָגָה זֹו.
תָּאנָא, כְּשֶׁנּוֹלַד מִשָּׁה, יִיחַד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁמוֹ
עָלָיו, דְּכְתִיב וַתֵּרָא אוֹתוֹ כִּי טוֹב הוּא. וְכְתִיב, (תְּהִלִּים קמ"ה)
טוֹב ה' לְכָל. וְכְתִיב, (תְּהִלִּים ל"ד) טַעֲמוֹ וּרְאוּ כִּי טוֹב ה'.

(שְׁמוֹת ב') וַיְהִי בִּימֵי הַרְבִּים הָהֵם. רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ דִּסְכַּנִּין אָמַר,
וַיְהִי בִּימֵי הַרְבִּים הָהֵם, סוּף גְּלוּתָם הָיָה, שֶׁהָיוּ
יִשְׂרָאֵל מְשׁוּעָבְדִים בְּכָל עֲבוֹדָה. בִּימֵי הַרְבִּים הָהֵם,
שֶׁהָיוּ רַבִּים לְיִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם, וְכִיּוֹן שֶׁנִּשְׁתַּלַּם קֶץ
גְּלוּתָם, מֵה פְּתִיב, וַיָּמַת מֶלֶךְ מִצְרַיִם. מֵאֵי טַעֲמָא.
שֶׁהוֹרֵד שַׁר מִצְרַיִם מִמַּעְלָתוֹ, וְנִפְלַ מַּגְּאֹתוֹ. וְכִיּוֹן שֶׁנִּפְלַ

מִלֶּךְ מִצְרַיִם, שֶׁהוּא שָׂר שְׁלֵהֶן, זָכַר הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
לְיִשְׂרָאֵל, וְשָׁמַע תְּפִלָּתָם.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, בֵּא וּרְאֵה שְׁכַךְ הוּא, שְׁכַל זְמַן שֶׁהַשָּׂר
שְׁלָהֶם נִתְּנָה לוֹ שָׂרָרָה עַל יִשְׂרָאֵל, לֹא נִשְׁמַע
צְעָקָתָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל, כִּיּוֹן שֶׁנִּפְּלַה הַשָּׂר שְׁלָהֶם, כְּתִיב וַיִּמַּת
מִלֶּךְ מִצְרַיִם, וּמִיָּד וַיֵּאֱנַחוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הָעֲבוּדָה
וַיִּזְעָקוּ וַתַּעַל שׁוֹעַתָם אֶל הָאֱלֹהִים. שָׁעַד אוֹתָהּ שָׁעָה לֹא
נִעְנֶוּ בְּצְעָקָתָם.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, בֵּא וּרְאֵה רַחֲמָנוּתוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא, כִּשְׁהוּא מְרַחֵם עַל יִשְׂרָאֵל, כּוֹפֵה לְמִדַּת
הַדִּין, וּמוֹרִידָהּ, וּמְרַחֵם עֲלֵיהֶם. וְהֵינּוּ דִתְנֹן, שֶׁהַקָּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא מוֹרִיד שְׁתֵּי דְמַעוֹת לַיָּם הַגְּדוֹל. מֵאֵן אֵינּוֹן
שְׁתֵּי דְמַעוֹת. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, לָאוּ (דף י"ט ע"ב) מִלָּא בְּרִירָא
הִיא, דְּהָא אָמַר לִיה לְאוּבָא טְמִיא, דְּהוּא כְּדִיב, וּמְלִיָּה
כְּדִיבֵן. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, לָאוּ בְּתַר אוּבָא טְמִיא אֲזִלִּינֵן,
דְּבְרִירָא דְמְלָה הוּא, דִּתְנֹן, בְּעֶשְׂרָה כְּתָרֵי מְלָכָא, אִית
תְּרִין דְמַעִין לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְהֵן שְׁתֵּי מִדּוֹת דִּין,
שֶׁהַדִּין בָּא מִשְׁתִּיָּהֶן, כְּמָה דְאֵת אָמַר, (ישעיה נ"א) שְׁתֵּי הֵנָּה
קוּרְאוּתֵיךְ. וּכְשֶׁהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא זוֹכֵר אֶת בְּנָיו, הוּא
מוֹרִיד אוֹתָם לַיָּם הַגְּדוֹל, שֶׁהוּא (ויקרא קל"ז ע"ב) יָם הַחֲכָמָה
לְהַמְתִּיקוֹן, וְהוֹפֵךְ מִדַּת הַדִּין לְמִדַּת רַחֲמִים, וּמְרַחֵם

עֲלִייהוּ. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, שְׁתֵּי דְמָעוֹת, שְׁמָהֶם בָּאִים
הַדְּמָעוֹת, מֵהֶם בָּא הַדִּין.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה כְּתִיב, (שְׁמוֹת י"ד) וְהִנֵּה מִצְרִים נֹסְעִים
אֲחֵרֵיהֶם. וְאָמַר רַבִּי יוֹסִי זֶה שֵׁר שֶׁל מִצְרַיִם הוּא,
וְאֵת אֲמַרְתָּ וַיִּמַּת מֶלֶךְ מִצְרַיִם, זֶה שֵׁר שֶׁל מִצְרַיִם. אָמַר
רַבִּי יִצְחָק, הָאִי מְלָה קָא מְסִייעַ לְהֵהוּא דְלַעֲיֵלָא, כְּתִיב
הָכָא וְהִנֵּה מִצְרַיִם, וְכְתִיב הָתָם וַיִּמַּת מֶלֶךְ מִצְרַיִם. מְלַמֵּד
דְּעַכְשָׁיו לֹא הָיָה מֶלֶךְ, דְּהוֹרִידוּהוּ מִגְּדוּלְתּוֹ. וְלִפְיֶכֶךְ
כְּתִיב, וְהִנֵּה מִצְרַיִם, וְלֹא כְּתִיב מֶלֶךְ מִצְרַיִם. וּמָה דְאָמַר
וַיִּמַּת. כְּמָה דְאֵת אָמַר (שְׁמוֹת ד') כִּי יָמָתוּ כָּל הָאֲנָשִׁים
הַמְּבַקְשִׁים אֶת נַפְשָׁךְ.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, בָּא וּרְאֵה, כָּל מַלְכֵי
מִצְרַיִם פְּרַעַה שְׁמָם. וּבְכָאן לֹא נֶאֱמַר אֱלֹא מֶלֶךְ
מִצְרַיִם סֵתָם. וּבְמִקוּמוֹ פְּרַעַה, וְהוּא פְּרַעַה מִמָּשׁ. תָּא חֲזִי,
בְּעוֹד דְאֵית שׁוּלְטָנוּתָא דְלַעֲיֵלָא, אֵית שׁוּלְטָנוּתָא בְּעַמָּא
דְלַתְתָּא, אֵתְעָדִי שׁוּלְטָנוּתָא דְלַעֲיֵלָא, אֵתְעָדִי
שׁוּלְטָנוּתָא דְלַתְתָּא.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, כְּתִיב (זְכַרְיָה י"ד) הִנֵּה יוֹם בָּא לֵיְיָ וְגו' וְהָיָה
יוֹם אֶחָד הוּא יוֹדַע לֵיְיָ וְגו'. וְכִי שְׂאָר יוֹמִין לָאוּ
אֵינּוֹן דִּילֵיהּ. אֱלֹא אָמַר רַבִּי אַבָּא, מְלַמֵּד, שְׂשָׂאָר
הַיָּמִים, נְתַנִּים לְשָׂרִים, וְאוֹתוֹ יוֹם, אֵינּוּ שֶׁל הַשָּׂרִים,

אֵלָא שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּדֵי לַעֲשׂוֹת דֵּין בְּעִבּוֹדַת
כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת. מִפְּנֵי שְׂבָאוֹתוֹ יוֹם, יִפְּלוּ כָּל הַשָּׂרִים
מִמַּעֲלָתָם. וְעַל דָּא כְּתִיב, (ישעיה ב') וְנִשְׁגַּב ה' לְבַדּוֹ בַּיּוֹם
הַהוּא. שְׂאוֹתוֹ יוֹם לֹא יִהְיֶה מַעֲלָה לְשָׂרִים.

אָמַר רַבִּי אַבָּא, כְּשֶׁהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹשֶׂה דֵּין בַּשָּׂרִים
שֶׁל מַעֲלָה, מֵה כְּתִיב, (ישעיה ל"ד) כִּי רוּתָה בַּשָּׁמַיִם
חֲרָבִי. וְכִי חָרַב אֵית לִי. אֵלָא אָמַר רַבִּי יִצְחָק, חָרַב אֵית
לִיה, דְּכְתִיב, (ישעיה ל"ד) חָרַב לִי מִלְּאָה דָם. וְכְתִיב (ישעיה
ס"ו) וּבְחָרְבוֹ אֶת כָּל בָּשָׂר.

אָמַר רַבִּי אַבָּא, הַחָרַב הַזֶּה הוּא הַדֵּין שְׁעוֹשֶׂה, דְּכְתִיב,
(דברי הימים א' כ"א) וַיֵּרָא אֶת מִלְּאָךְ ה' עוֹמֵד בֵּין
הָאָרֶץ וּבֵין הַשָּׁמַיִם וְחָרְבוֹ שְׁלוֹפָה בִּידּוֹ. וְכִי חָרַב שְׁלוֹפָה
הִיְתָה בְּיַד הַמִּלְּאָךְ, אֵלָא, שְׁהִיְתָה הָרְשׁוּת נְתוּנָה בִּידּוֹ
לַעֲשׂוֹת דֵּין.

וְהָא אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לׁוֹי, אָמַר לִי מִלְּאָךְ הַמּוֹת, אִי
לָאו דִּחְיִיסְנָא לִיקְרָא דְּבַרְיִיתָא, פְּרַעְנָא לְהוּ בֵּית
הַשְּׁחִיטָה, כְּפַהֲמָה. אָמַר רַבִּי אַבָּא, כִּלָּא מְשׁוּם דְּאִתֵּיהִיב
רְשׁוּתָא בִּידֵיהּ, לְמַעַבְדַּ גְּמַר דִּינָא, הֲדָא הוּא דְּכְתִיב,
(יהושע ה') וְחָרְבוֹ שְׁלוֹפָה בִּידּוֹ, הָרְשׁוּת נְתוּנָה בִּידּוֹ לַעֲשׂוֹת
דֵּין. אִי הָכִי מַאי (דברי הימים א' כ"א) וַיָּשֶׁב חָרְבוֹ אֶל נְדָנָה.
אָמַר רַבִּי אַבָּא, שְׁנַחְזוּר הַדֵּין לְבַעַל הַדֵּין, וְהָרְשׁוּת לְמִי
שְׁהָרְשׁוּת שְׁלוֹ.

וַיֵּאָנְחוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וַיִּתְאַנְחוּ לֹא כְּתִיב, אֲלֵא וַיֵּאָנְחוּ,
כְּלוּמַר, נִתְאַנְחוּ (ס"א הֶאֱנִיחוּ) לוֹ לְמַעַלָּה (ס"א כְּלוּמַר

בְּאֲנָחוֹ לְמִשְׁדֵּה) שֶׁהֶאֱנַחָה הִיְתָה בְּשִׁבְלִים לְמַעַלָּה.

ר' בְּרַכְיָה אָמַר, בְּנֵי יִשְׂרָאֵל דִּלְעִילָא הָווּ, וּמֵאֵן אֵינּוּן
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. אֵינּוּן דְּאִתְקְרוּן בְּנֵי פּוּלְחָנָא. כְּלוּמַר,
אוֹתָם שֶׁהֵם מִן הָעֲבוּדָה שֶׁל מַעַלָּה. וַתַּעַל שְׁוַעְתָּם אֶל
הָאֱלֹהִים, שֶׁעַד אוֹתָהּ שָׁעָה לֹא עָלְתָה שְׁוַעְתָּם לְפָנָיו.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק כַּד עָבִיד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דֵינָא
בְּפַמְלִיָּא שֶׁל מַעַלָּה, הֵהוּא דֵינָא מֵאֵי הוּי. אָמַר
רַבִּי אֶלְעָזָר, מֵעַבְרָ לְהוּ בְּהֵהוּא נְהַר דֵינּוּר, וְאֶעְבֵּר לוֹן
מִשׁוּלְטָנֵיהוֹן, וּמִנֵּי שׁוּלְטָנִין אַחֲרָנִין דְּשָׂאָר עֲמִין. אָמַר
לִיָּה וְהָא כְּתִיב (תְּהִלִּים ק"ד) מְשַׁרְתִּיו אֵשׁ לוֹהֵט. אָמַר לִיָּה,

אֵית אֲשָׁא קְשִׁיא מֵאֲשָׁא, וְאֵית אֲשָׁא דְדַחֲיָא אֲשָׁא.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, תִּלְתַּת עֲנִיבֵי הַכָּא: אֲנַחָה, שְׁוַעָה,
צְעָקָה. וְכֹל חַד מִתְּפָרְשָׁא מֵאַחֲרָא. אֲנַחָה: כְּתִיב,

וַיֵּאָנְחוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. צְעָקָה: דְּכְתִיב, וַיִּצְעֲקוּ. שְׁוַעָה:
דְּכְתִיב, וַתַּעַל שְׁוַעְתָּם. וְכֹל חַד בְּלַחֲדוּי מִתְּפָרְשָׁא,
וְכִלְהוּ עֲבָדוּ יִשְׂרָאֵל. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, צְעָקָה וְשְׁוַעָה
עֲבָדוּ, אֲנַחָה לֹא עֲבָדוּ, מִשְׁמַע מִדְּכְתִיב וַיֵּאָנְחוּ וְלְמַעַלָּה
הִיְתָה הֶאֱנַחָה בְּשִׁבְלִים.

צְעָקָה וְשְׁוַעָה בְּמֵאֵי אֶתְפָּרְשָׁן, אָמַר רַבִּי יִצְחָק, אֵין לָךְ

שׁוֹעָה, אֵלָא בְּתַפְלָה. שְׁנַאֲמַר, (תהלים ל"ט) שְׁמַעַה תְּפִלָּתִי
 יי' וְשׁוֹעָתִי הֶאֱזִינָה. (תהלים פ"ח) אֵלֶיךָ יי' שׁוֹעָתִי. (תהלים ל'
 שׁוֹעָתִי אֵלֶיךָ וְתִרְפְּאֵנִי. צַעֲקָה שְׁצוּעָק וְאִינוּ אֹמֵר כְּלוּם.
 אֲמַר רַבִּי (דף כ' ע"א) יְהוּדָה, הֶלְכַךְ גְּדוּלָה צַעֲקָה מְכוּלָן,
 שְׁצַעֲקָה הִיא בְּלֵב. הֵדָא הוּא דְכְּתִיב, (איכה ב') צַעֲקָה לְבָם
 אֵל יי'. צַעֲקָה וּזְעָקָה דְּבַר אֶחָד הוּא, וְזֵה קְרוּבָה לְהַקְדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא, יוֹתֵר מִתְּפִלָּה וְאַנְחָה, דְּכְתִיב, (שמות כ"ב) כִּי אִם
 צַעֲקָה יִצְעַק אֵלַי שְׁמַע אֲשַׁמַּע צַעֲקָתוֹ.

אֲמַר רַבִּי בְּרַכְיָה, בְּשַׁעָה שְׁאֲמַר הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 לְשִׁמּוּאֵל, (שמואל א' ט"ו) נַחֲמָתִי כִּי הִמְלַכְתִּי אֶת
 שְׁאוּל לְמֶלֶךְ. מֵה פְּתִיב, וַיַּחַר לְשִׁמּוּאֵל, וַיִּצְעַק אֵל יי'
 כָּל הַלַּיְלָה. הַנִּיחַ הַכֹּל, וְלָקַח צַעֲקָה, מִשּׁוּם דְּהִיא קְרוּבָה
 לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יִתִּיר מִכְּלָהוּ, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב,
 וְעַתָּה הִנֵּה צַעֲקַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בָּאָה אֵלַי.

תְּנוּ רַבְּנַן, הָאִי מֵאֵן דְּצִלֵּי וּבְכִי וְצַעֲקָה, עַד לָא יָכִיל
 לְמַרְחֵשׁ בְּשִׁפּוּוֹתֶיהָ, הָאִי צְלוּתָא שְׁלִימָתָא דְּהִיא
 בְּלָבָא, וְלְעוֹלָם לָא הִדְרָא רִיקְנִיא. אֲמַר רַבִּי יְהוּדָה,
 גְּדוּלָה צַעֲקָה, שְׁקוּרַע גְּזוּר דִּינוֹ שֶׁל אָדָם מִכָּל יָמָיו.

רַבִּי יִצְחָק אֲמַר, גְּדוּלָה צַעֲקָה, שְׁמוּשְׁלַת עַל מַדַּת הַדִּין
 שֶׁל מַעְלָה. רַבִּי יוֹסִי אֲמַר, גְּדוּלָה צַעֲקָה, שְׁמוּשְׁלַת
 בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא. בְּשִׁבִיל צַעֲקָה נּוֹחַל הָאָדָם

הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם הַבָּא, דְּכָתִיב, (תהלים ק"ז) וַיִּצְעֲקוּ אֶל
ה' בַּצָּר לָהֶם מִמִּצּוֹקוֹתֵיהֶם יִצִּילֵם.

(שמות ג) וּמִשָּׁה הָיָה רוֹעֶה אֶת צֹאן יִתְרוֹ חוֹתְנָנוּ פֶהֱן מִדִּין.
רַבִּי שְׁמַעוֹן פֶּתַח, (שיר השירים ב') דּוּדֵי לֵי וְאֲנִי לוֹ הָרוּעֶה
בְּשׁוֹשָׁנִים. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אוֹי לָהֶם לַבְּרִיּוֹת, שְׂאִינָם
מִשְׁגִּיחִים וְאִינָם יוֹדְעִים, בְּשָׁעָה שְׁעָלָה בְּמַחֲשָׁבָה לְפָנָי
הַקָּדוֹשׁ בְּרִיךְ הוּא, לְבְרֹא עוֹלָמוֹ, כָּל הָעוֹלָמוֹת עָלוּ
בְּמַחֲשָׁבָה אַחַת, וּבְמַחֲשָׁבָה זֹו נִבְרָאוּ כּוֹלָם, הִדָּא הוּא
דְּכָתִיב, (תהלים ק"ד) כָּלָם בְּחִכְמָה עָשִׂיתָ. וּבְמַחֲשָׁבָה זֹו,
שֶׁהִיא הַחִכְמָה, נִבְרָא הָעוֹלָם הַזֶּה, וְהָעוֹלָם שֶׁל מַעְלָה.
נָטָה יְמִינוֹ, וּבְרָא הָעוֹלָם שֶׁל מַעְלָה. נָטָה שְׂמָאלוֹ, וּבְרָא
הָעוֹלָם הַזֶּה, הִדָּא הוּא דְּכָתִיב, (ישעיה מ"ח) אֶף יָדֵי
יְסֻדָּה אֶרֶץ וַיְמִינֵי טַפְחָה שָׁמַיִם. קוֹרָא אֲנִי אֲלֵיהֶם יַעֲמְדוּ
יַחְדָּו. וְכָלָם בְּרַגַע אַחַת (וּבְשָׁעָה אַחַת) נִבְרָאוּ, וְעָשָׂה הָעוֹלָם
הַזֶּה, כַּנִּגְדֵי הָעוֹלָם שֶׁל מַעְלָה. וְכָל מָה שִׁישׁ לְמַעְלָה,
כְּדוֹגְמָתוֹ לְמַטָּה. וְכָל מָה שִׁישׁ לְמַטָּה, כְּדוֹגְמָתוֹ בֵּינָם.
וְהַכֹּל אֶחָד. בְּרָא בְּעֵלְיוֹנִים הַמְּלֹאכִים, בְּרָא בְּעוֹלָם הַזֶּה
בְּנֵי אָדָם, בְּרָא בֵּינָם לוֹיִתָן, כְּמָה דָּאֵת אָמַר (שמות ל"ו) לְחַבֵּר
אֵת הָאֶהָל לְהִיּוֹת אֶחָד.

כְּתִיב בְּאָדָם, (בראשית ט') כִּי בְּצַלְם אֱלֹהִים עָשָׂה אֶת הָאָדָם.
וּכְתִיב, (תהלים ח') וַתַּחֲסְרֵהוּ מַעֲט מֵאֱלֹהִים. אִי בְּנֵי

נִשָּׂא יְקִירִין בְּעוֹבְדֵיהוּ (נ"א בְּעוֹבְדוֹי) כָּל הָאֵי, וְאִינוּן
 מִתְּאֲבָדִין (מִטְּפֹד) מִעֵפֶר דְּבִירָא, בְּמָה אֲתֵיין לְשִׂאֲבָא מְנִיָּה.
 וּבַחַר בְּעֵלְיוֹנִים, וּבַחַר בְּיִשְׂרָאֵל, לְעֵלְיוֹנִים לֹא קָרָא
 בָּנִים, לְתַחְתּוֹנִים קָרָא בָּנִים. הֵדָא הוּא דְכָתִיב, (דְּבָרִים י"ד)
 בָּנִים אַתֶּם לַה' אֱלֹהֵיכֶם. הוּא קָרָא לָהֶם בָּנִים, וְהֵם קָרְאוּ
 לוֹ אָב, דְּכָתִיב, (יִשְׁעִיָּה ס"ג) כִּי אֲתָה אָבִינוּ. וּכְתִיב דּוּדֵי לִי
 וְאֲנִי לוֹ. הוּא בַחַר בִּי, וְאֲנִי בַחַרְתִּי בּוֹ.

הַרוּעָה בְּשׁוֹשְׁנִים, הוּא רוּעָה בְּשׁוֹשְׁנִים, אַף עַל פִּי
 שְׁהַקּוֹצִים סָבִיב לָהֶם, וְאִין אַחַר יָכוֹל לְרַעוּת
 בְּשׁוֹשְׁנִים כְּמוֹתוֹ. דְּבַר אַחַר הַרוּעָה בְּשׁוֹשְׁנִים, מַה שׁוֹשֵׁן
 זֶה הוּא אָדוּם, וּמִימֵי לְבָנִים, כִּף הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
 מְנַהֵיג עוֹלָמוֹ, מְמַדַּת הַדִּין לְמַדַּת הַרַחֲמִים. וּכְתִיב (יִשְׁעִיָּה
 כ"א) אִם יִהְיוּ חֲטָאֵיכֶם כְּשָׁנִים כְּשֶׁלֶג יִלְבִּינוּ.

רַבִּי אַבָּא הָוָה אֲזִיל בְּאוֹרְחָא, וְהָוָה עֲמִיָּה רַבִּי יִצְחָק.
 אַדְהוּ אֲזִילִי, פִּגַּע בְּאִינוּן וְרַדִּים, נָטַל חַד רַבִּי אַבָּא
 בִּידוּי וְהָוָה אֲזִיל. פִּגַּע בְּהוּ רַבִּי יוֹסִי, אָמַר וְדַאי שְׂכִינְתָּא
 הָכָא, וְאֲנָא חֲמִינָא בִּידוּי דְרַבִּי אַבָּא, לְמִילָף חֲכַמְתָּא
 סְגִיָּאָה, דְּהָא יַדְעָנָא, דְרַבִּי אַבָּא לֹא נָטַל הָאֵי, אֶלָּא
 לְאַחְזָאָה חֲכַמְתָּא.

אָמַר רַבִּי אַבָּא, תֵּיב בְּרִי תֵיב. יִתְבוּ. אַרְח רַבִּי אַבָּא
 בְּהָהוּא וְרַדָּא, אָמַר, וְדַאי אִין הָעוֹלָם מִתְקַיֵּים

אֶלָּא עַל הָרִיחַ. דְּהָא חֲזִינָא דְלִית נַפְשָׁא מִתְקִימָא אֶלָּא
עַל רִיחָא. וְעַל דָּא, הַדָּם בְּמוֹצְאֵי שַׁבַּת.

פְּתַח וְאָמַר דּוּדֵי לִי וְאֲנִי לוֹ הָרוּעָה בְּשׁוֹשְׁנִים. מִי גָרַם
לִי, שְׂאֲנֵי לְדוּדֵי וְדוּדֵי לִי, מִפְּנֵי שֶׁהוּא מִנְהִיג
עוֹלָמוֹ בְּשׁוֹשְׁנִים. מַה שׁוֹשֵׁן יֵשׁ בּוֹ רִיחַ, וְהוּא אָדוּם,
מוֹצְקִין אוֹתוֹ, וְהוּא מִתְהַפֵּךְ לְלִבָּן, וְלְעוֹלָם רִיחוֹ לֹא זָו.
כִּי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, מִנְהִיג עוֹלָמוֹ בְּדֶרֶךְ זֶה, שְׂאֵלְמָלָא
כִּן לֹא יִתְקִיִּים הָעוֹלָם בְּשִׁבִיל הָאָדָם הַחוּטָא. וְהַחוּטָא
נִקְרָא אָדוּם, כְּמָה דְאֵת אָמַר, אִם יִהְיוּ חֲטָאִיכֶם כְּשָׁנִים
כְּשֶׁלֶּג (דף כ' ע"ב) יִלְבִּינוּ, מִקְרִיב קֶרְבָּנוּ לְאִשׁ שֶׁהוּא אָדוּם.
זוֹרֵק הַדָּם, סָבִיב לְמִזְבֵּחַ שֶׁהוּא אָדוּם. מִדַּת הַדִּין אָדוּם,
מוֹצְקִין אוֹתוֹ, (הַרִיחַ) וְעוֹלָה הָעֵשֶׂן כְּלוּ לִבָּן, וְאִזּוֹ הָאָדוּם
נִהַפֵּךְ לְלִבָּן, נִהַפֵּךְ מִדַּת הַדִּין לְמִדַּת הַרְחָמִים.

וְתָא חֲזִי, כָּל מִדַּת הַדִּין, אֵין צָרִיף הָרִיחַ שְׁלוֹ, אֶלָּא מִצַּד
אוֹדָם. וְהֵינּוּ דְאָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מַה דְכָתִיב, (מלכים
א' / ח) וַיִּתְגַּדְּדוּ כְּמִשְׁפָּטָם וְגו' עַד שֶׁפָּךְ דָּם עֲלֵיהֶם. אֶלָּא
הָיוּ יוֹדְעִים, שֶׁלֹּא יִשְׁיגוּ מִמִּדַּת הַדִּין כְּרָצוֹנָם, זוֹלָתֵי
בְּאוֹדָם.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, וְעוֹד, אוֹדָם וְלִבָּן נִקְרָב לְעוֹלָם, וְהָרִיחַ
עוֹלָה מִשְׁתִּיחָן. מַה הַשׁוֹשֵׁן אָדוּם וְלִבָּן, כִּי רִיחַ
הַקֶּרְבָּן. וְהַקֶּרְבָּן, מֵאָדוּם וְלִבָּן. בֵּא וּרְאֵה מִרִּיחַ הַקְּטוֹרֶת,

שֶׁהַשְּׁמָנִים, מֵהֶם אֲדוּמִים, וּמֵהֶם לְבָנִים, כְּגוֹן הַלְּבוֹנָה,
שֶׁהוּא לָבָן, מֵר דְּרוּר אָדוּם, וְהָרִיחַ עוֹלָה מֵאָדוּם וְלָבָן.
וְעַל כֵּן מְנַהֵג עוֹלָמוֹ בְּשׁוֹשְׁנִים, שֶׁהוּא אָדוּם וְלָבָן.
וּכְתִיב (יחזקאל מ"ד) לְהִקְרִיב לִי חֵלֶב וְדָם.

כְּנֶגֶד זֶה, אָדָם מִקְרִיב חֵלְבוֹ וְדָמוֹ, וּמִתְכַּפֵּר לוֹ, זֶה
אָדוּם, וְזֶה לָבָן. מֵה הַשְּׁוֹשֵׁן שֶׁהוּא אָדוּם וְהוּא
לָבָן, אֵין מוֹצְקִין אוֹתוֹ לְחַזוֹר כְּלוֹ לָבָן, אֶלָּא בְּאֵשׁ. כִּי
הַקְּרָבָן אֵין מוֹצְקִין אוֹתוֹ לְחַזוֹר כְּלוֹ לָבָן, אֶלָּא בְּאֵשׁ.
עַכְשָׁיו, מִי שִׁיּוֹשֵׁב בְּתַעֲנִיתוֹ, וּמִקְרִיב חֵלְבוֹ וְדָמוֹ, אֵינוֹ
נִצְמַק לְחַזוֹר כְּלוֹ לָבָן, אֶלָּא בְּאֵשׁ. דָּאֵר"י, מִתּוֹךְ תַּעֲנִיתוֹ
שֶׁל אָדָם, מִחֲלִישֵׁין אֲבָרָיו, וְגוֹבֵר עָלָיו הָאֵשׁ, וּבְאוֹתָהּ
שְׁעָה, צָרִיף לְהִקְרִיב חֵלְבוֹ וְדָמוֹ בְּאוֹתוֹ הָאֵשׁ, וְהוּא
הַנִּקְרָא מְזִבַּח כְּפָרָה.

וְהֵינּוּ דְרָבֵי אֶלְעָזָר, כִּד הוּא יְתִיב בְּתַעֲנִיתָא, הוּא מְצַלִּי
וְאָמַר, גְּלוּי וַיְדוּעַ לְפָנֶיךָ ה' אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי,
שֶׁהַקְּרָבָתִי לְפָנֶיךָ חֵלְבִי וְדָמִי, וְהִרְתַּחֲתִי אוֹתָם בְּחַמִּימוֹת
חוֹלְשֵׁת גּוֹפִי, יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, שִׁיְהֵא הָרִיחַ הָעוֹלָה מִפִּי
בְּשְׁעָה זֹו, כִּרִּיחַ הָעוֹלָה מִהַקְּרָבָן בְּאֵשׁ הַמְּזִבַּח, וְתִרְצַנִּי.
נִמְצָא, שֶׁאָדָם הוּא מִקְרִיב בְּתַעֲנִיתוֹ הַחֵלֶב וְהַדָּם, וְהָרִיחַ
שֶׁעוֹלָה מִפִּיו, הוּא מְזִבַּח כְּפָרָה, וּלְפִיכֶךָ תִּקְנּוּ
הַתְּפִלָּה בַּמָּקוֹם הַקְּרָבָן, וּבְלֶבֶד שִׁיתְכוּיִן לְמָה דְאִמְרָן.